

Seat No. : _____

FA-69
March-2007
Psychology (First Subsidiary)
Paper-I
(General Psychology – Basic Psychological Processes)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો સરખા ગુણ ધરાવે છે.

૧. મનોવિજ્ઞાનની આધુનિક વ્યાખ્યા સમજાવી, મનોવિજ્ઞાનની એક વાર્તાનિક વિજ્ઞાન તરીકે ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

વર્ણનાત્મક પદ્ધતિઓ જણાવી, 'નૈસર્ગિક નિરીક્ષણ' અને 'વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ'ની પદ્ધતિઓ વર્ણવો.

૨. પ્રેરણા એટલે શું ? સ્નેહ અને સંપર્કની પ્રેરણા પ્રાયોગિક અભ્યાસને આધારે ચર્ચો. (૧૪)

અથવા

આવેગની વ્યાખ્યા આપો. આવેગ દરમ્યાન થતાં વિવિધ શારીરિક ફેરફારો વર્ણવો.

૩. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (૧૪)

- (અ) શાસ્ત્રીય અને ક્રિયાત્મક અભિસંધાન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(બ) પુરસ્કાર અને શિક્ષાના ઉપયોગો વર્ણવો.
(ક) સ્મરણની વ્યાખ્યા આપી, તેના તબક્કાઓ સમજાવો.
(ડ) શીખવાની ક્રિયાને અસર કરતાં ઘટકો સમજાવો.

૪. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (૧૪)

- (અ) ઊંડાઈનું પ્રત્યક્ષીકરણ એટલે શું ? તેના દ્વિનેત્રીય સંકેતો વર્ણવો.
(બ) પ્રત્યક્ષીકૃત સાતત્ય સમજાવો.
(ક) ધ્યાનની વ્યાખ્યા આપી, તેનું સ્વરૂપ સમજાવો.
(ડ) ધ્યાન એટલે શું ? ધ્યાનનાં આત્મલક્ષી પરિબળો સમજાવો.

૫. વ્યક્તિત્વની વ્યાખ્યા આપી, વ્યક્તિત્વ વિકાસ પર અસર કરતાં પરિબળો તરીકે 'સામાજિક શિક્ષણ પ્રક્રિયા' અને 'વારસાગત પૂર્વવલણો'ની ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

વ્યક્તિત્વ એટલે શું ? વ્યક્તિત્વ માપનની 'અભિરૂચિ કસોટીઓ' અને 'પ્રક્ષેપણ કસોટીઓ' સમજાવો.

Seat No. : _____

FA-69
March-2007
Psychology (First Subsidiary)
Paper-I
(General Psychology – Basic Psychological Processes)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Each question carries equal marks.

1. Explain the modern definition of Psychology and discuss, Psychology as a Behavioural Science. **(14)**

OR

Indicate the type of Descriptive methods and describe 'Natural observation' and 'systematic observation' methods.

2. What is motivation ? Discuss Affection and Affiliation motive on the basis of experimental studies. **(14)**

OR

Give the definition of Emotion. Describe the Physiological changes during emotions.

3. Answer any **two** of the following questions : **(14)**
(A) Clarify the difference between classical and operant conditioning.
(B) Describe the uses of reward and punishment.
(C) Define memory. Explain stages of memory.
(D) Explain the factor influencing the learning process.

4. Answer any **two** of the following questions : **(14)**
(A) What is depth perception ? Describe its Binocular Cues.
(B) Explain Perceptual Constancy.
(C) Give the definition of attention and explain its nature.
(D) What is attention ? Explain the subjective factors in attention.

5. Give the definition of Personality and explain the role of 'Social Learning' and 'Inherited Predisposition' in shaping of Personality. **(14)**

OR

What is Personality ? Discuss 'Interest Tests' and 'Projective Techniques' of personality measurement.